

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1864-1865/2500

ขุนประเสริฐสุภมาตราโจทก์ ร้อยเอกฉัตร ศรียานนท์จำเลย กฎหมายลักษณะอาญา ม. 282

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง กฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 282, ป.วิ.อ. มาตรา 158, ป.วิ.อ. มาตรา 161, ป.วิ.อ. มาตรา 39

ย่อ / หลักกฎหมาย

การฟ้องว่าจำเลยหมิ่นประมาทใส่ความโจทก์ โดยโจทก์บรรยายฟ้องกล่าวถ้อยคำที่ไม่เป็นคำใส่ความอยู่ในตัว โจทก์จะต้องบรรยายถึงพฤติการณ์ประกอบมาเพื่อให้เห็นว่าเป็นคำใส่ความอย่างไร และความจริงเป็นอย่างไร เมื่อฟ้องไม่บรรยายเช่นนี้ศาลมีอำนาจยกฟ้องโดยถือว่าฟ้องขาดองค์สำคัญแห่งความผิดเมื่อศาลสั่งยกฟ้องโดยเหตุผลว่าฟ้องของโจทก์ไม่มีมูลความผิด โจทก์ย่อมมีสิทธิที่จะอุทธรณ์คำพิพากษาไป จะมาฟ้องใหม่ไม่ได้เพราะไม่มีกฎหมายสนับสนุนให้ฟ้องคดีกรรมเดียวได้หลายครั้ง

คำพิพากษา

คดีสองสำนวนนี้มูลกรณีเดียวกัน ศาลฎีกาได้พิพากษารวมกันไปสำนวนแรกโจทก์ฟ้องว่าโจทก์เป็นคนบดเคี้ยวเศรษฐกิจศาสตร์ จำเลยเป็นเลขาธิการ แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อ 18 สิงหาคม 2498เวลากลางวัน จำเลยได้จงใจกล่าวเท็จใส่ความโจทก์ให้เสียชื่อเสียงและให้คนทั้งหลายดูหมิ่น โดยกล่าวแก่นักศึกษาแต่สองคนขึ้นไปในเรื่องสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีมติให้นักเรียนซึ่งสำเร็จปีที่ 3 โรงเรียนอัสสัมชัญพาณิชยศึกษาในคณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้นั้น ว่า "ผมเอง (จำเลย) ได้คัดค้านไม่เห็นด้วยไม่เฉพาะแต่อัสสัมชัญพาณิชยเท่านั้น แม้พวกหนังสือพิมพ์จุฬาลงกรณ์ก็คัดค้านมาแต่ต้น และได้คัดค้านข้อเสนอที่จะให้นักเรียนอัสสัมชัญพาณิชยหลายครั้งแต่ในมหาวิทยาลัยพวกของขุนประเสริฐ (โจทก์) มีมากนัก ผมก็เลยแพ้ไหวตเขา" และจำเลยได้กล่าวว่า "ถ้านักศึกษาต้องการให้ออก มันก็ต้องออกได้นะซี" อันเป็นมูลเหตุให้นักศึกษากระด้างกระเดื่องต่อโจทก์ ถึงต่อมาได้เดินขบวนประณามโจทก์ ฯลฯ จึงขอให้ศาลลงโทษจำเลยตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 282ศาลชั้นต้นพิจารณาฟ้องแล้ว สั่งว่าฟ้องไม่มีมูลความผิดตามบทกฎหมายที่อ้าง จึงสั่งไม่ประทับรับฟ้องสำนวนหลังโจทก์ยื่นฟ้องใหม่เมื่อวันที่ 8 เดือนเดียวกัน โดยตัดทอนและเพิ่มเติมฟ้องสำนวนเสียใหม่ศาลชั้นต้นสั่งสำนวนหลังว่า เป็นเรื่องฟ้องซ้ำกับสำนวนแรกจึงพิพากษาให้ยกฟ้องโจทก์อุทธรณ์ทั้ง 2 สำนวนศาลอุทธรณ์พิพากษายืนโจทก์ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยดังนี้การฟ้องว่าจำเลยทำผิดกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 282 ฐานใส่ความให้เขาเสียชื่อเสียงนั้น คำบางคำมีความหมายแจ้งชัดอยู่ในตัวว่าเป็นคำใส่ความ แต่คำบางคำอาจมีความหมายไม่แจ้งชัดเป็นการใส่ความ จำต้องมีพฤติการณ์อย่างอื่นประกอบแสดงให้เห็นว่าเป็นคำใส่ความ ถ้อยคำในฟ้องในสำนวนแรกไม่แจ้งชัดว่าเป็นคำใส่ความอยู่ในตัว แต่โจทก์ไม่ได้บรรยายฟ้องถึงพฤติการณ์ประกอบเพื่อให้เห็นว่าเป็นคำใส่ความประการใด การที่บรรยายถึงการที่นักศึกษามีปฏิกิริยาในภายหลังเป็นเพียงแสดงผลของการใส่ความ ไม่ทำให้เหตุปรากฏขึ้นได้ แม้โจทก์จะยืนยันว่าคำกล่าวนั้นเป็นเท็จ โจทก์ก็ได้บรรยายฟ้องว่าความจริงเป็นประการใด ยิ่งโจทก์ขอให้จำเลยพิสูจน์ความจริงตามมาตรา 284 โจทก์ก็ต้องกล่าวความจริงให้แจ้งเมื่อศาลมีคำสั่งไม่รับฟ้องดังกล่าว เป็นการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 161 เมื่อฟ้อง

ของโจทก์ขาดองค์สำคัญแห่งความผิดก็ต้องยกฟ้อง ที่ศาลพิพากษาสำนวนแรกนั้นชอบแล้วเมื่อศาลยกฟ้องแล้ว โจทก์มีอำนาจอุทธรณ์คำสั่งของศาลตามมาตรา 161 วรรคท้าย การที่โจทก์มาฟ้องใหม่ เป็นการฝ่าฝืนบทกฎหมายดังกล่าวโดยชัดแจ้ง ไม่มีกฎหมายสนับสนุนให้ศาลอนุญาตให้โจทก์ฟ้องคดีกรรมเดียวกันได้หลายครั้งจึงพิพากษายืน

องค์คณะ

นนทปัญญา · นนทประชา · ดุลยการณ์โกวิท

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1864-1865/2500>